

Przedmiotowe zasady oceniania z geografii rok szkolny 2016/2017 nowelizacja wrzesień 2016

Podstawa prawna:

1. Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. Nr 83, poz. 562, ze zmianami).
2. Statut Szkoły.
3. Podstawa programowa z geografii dla gimnazjum.

Uczenie się geografii w naszym gimnazjum odbywa się według:

- klasa pierwsza i druga - programu nauczania geografii dla gimnazjum Ewa Maria Tuz, podręcznik seria Puls Ziemi wyd. Nowa Era
- klasa trzecia - programu nauczania geografii dla gimnazjum - Planeta Nowa Ewa Maria Tuz, Dawid Szczypiński - wydawnictwa Nowa Era, podręcznik seria Planeta Nowa wyd. Nowa Era

Program realizowany jest w ciągu trzech lat w następującym wymiarze:

- klasa I - 2 godziny tygodniowo
- klasa II - 1 godzina tygodniowo
- klasa III - 1 godzina tygodniowo

OGÓLNE KRYTERIA WYMAGAŃ NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE SZKOLNE

Ocena celująca

Umiejętności:

Uczeń aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym:

- pełni funkcje asystenta nauczyciela
- przygotowuje zadania, prace sprawdzające dla kolegów, klasy

Wiadomości:

Uczeń:

- ma większość osiągnięć z poziomów: podstawowego i rozszerzonego oraz ma osiągnięcia z poziomu kompletnego
- wykracza poza treści omawiane na lekcjach, poza ramy programu
- posługuje się poprawnym słownictwem
- dyskutuje używając poprawnych merytorycznie argumentów
- biegle wykorzystuje zdobytą wiedzę, by twórczo rozwiązywać nowe problemy
- potrafi samodzielnie dotrzeć do różnych źródeł informacji i w oparciu o nie poszerzać swoją wiedzę
- zna i rozumie pojęcia geograficzne, poprawnie posługuje się kategoriami geograficznymi
- wyraża własne zdanie, popiera je właściwą i logiczną argumentacją
- dzieli się swoją wiedzą z innymi

Ocena bardzo dobra

Umiejętności:

Uczeń:

- w sposób jasny i precyzyjny formułuje swoje myśli
- argumentuje rzeczowo swoje zdanie
- samodzielnie formułuje swoje problemy
- wnioskuje prawidłowo i samodzielnie wykorzystuje zdobytą wiedzę w działaniach praktycznych
- znajduje drogi prowadzące do rozwiązania problemu

Wiadomości:

Uczeń:

- ma większość osiągnięć z poziomów: podstawowego i rozszerzonego
- zna i rozumie wszystkie pojęcia i zagadnienia wprowadzone na lekcji
- posiada dużo dodatkowych informacji, świadczących o zainteresowaniu tematyką zajęć
- dociera samodzielnie do źródeł wskazanych przez nauczyciela
- posługuje się poprawnie językiem naukowym
- opanował materiał przewidziany programem nauczania

Ocena dobra

Umiejętności:

Uczeń:

- samodzielnie argumentuje swoje wypowiedzi
- w sposób jasny i precyzyjny formułuje swoje myśli
- poszukuje dróg rozwiązania różnych problemów
- wyciąga prawidłowo wnioski
- stosuje zdobytą wiedzę w praktyce
- podejmuje się samodzielnego wykonania prac o niewielkim stopniu trudności

Wiadomości:

Uczeń:

- ma większość osiągnięć z poziomu podstawowego oraz część osiągnięć z poziomu rozszerzonego
- zna i rozumie większość pojęć i zagadnień, które pojawiają się na lekcji i w podręczniku
- posiada dodatkową wiedzę na tematy, które go interesują w sposób szczególny
- posiada dobrą orientację na mapie

Ocena dostateczna

Umiejętności:

Uczeń potrafi pod kierunkiem nauczyciela:

- uzasadnić odpowiedzi i rozwiązania zadań
- rozwiązywać proste, typowe problemy
- wyciągać prawidłowe wnioski
- stosować zdobytą wiedzę w różnych sytuacjach życia codziennego

Wiadomości:

Uczeń:

- ma większość osiągnięć z poziomu podstawowego
- zna i rozumie podstawowe pojęcia i zagadnienia omawiane na lekcji
- orientuje się w najważniejszych problemach związanych z geografią

Ocena dopuszczająca

Umiejętności:

Uczeń przy dużej pomocy nauczyciela:

- odtwarza wnioski i argumenty podawane przez innych
- odwzorowuje zaprezentowane przez innych rozwiązania problemów
- konstruuje krótkie wypowiedzi.

Wiadomości:

Uczeń przy pomocy nauczyciela:

- wyjaśnia znaczenie najważniejszych pojęć i zagadnień omawianych na lekcji
- w minimalnym stopniu orientuje się w problematyce poruszanej na zajęciach
- wykazuje pewne wiadomości na tematy geograficzne

Ma część osiągnięć z poziomu podstawowego w zakresie wystarczającym do dalszego uczenia się geografii.

Ocena niedostateczna

Umiejętności:

Uczeń nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi:

- odtworzyć podawanych przez innych wiadomości, rozwiązań
- wykonać najprostszych zadań

Wiadomości:

Uczeń:

- nie ma osiągnięć wystarczających do dalszego uczenia się geografii
- nie zna podstawowych pojęć i zagadnień omawianych na zajęciach
- nie orientuje się w problematyce geograficznej
- nie orientuje się na mapie

TECHNIKA SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIĄ Z GEOGRAFII

1. Kontrola ustna

- zadawanie pytań podczas lekcji
- pytania powtórzeniowe (utrwalające i kontrolujące)
- kontrola ustna bieżąca (nie zapowiadana) obejmować może materiały trzech ostatnich lekcji
- wykonywanie określonych ćwiczeń w tym również na mapie

2. Kontrola pisemna

• kartkówka:

- bez zapowiedzi
- z 3 ostatnich tematów lekcyjnych
- do 20 minut maksymalnie
- piszą ją uczniowie obecni, którzy nie zgłosili nieprzygotowania
- uczeń nie ma możliwości poprawy oceny z kartkówki
- nauczyciel oddaje sprawdzoną kartkówkę w ciągu tygodnia

• mapka:

- zapowiedziana
- do 20 minut
- sprawdza orientację na mapie
- obowiązkowa dla wszystkich uczniów
- możliwość poprawy oceny ndst, dop, dst na zajęciach dodatkowych z KN

• sprawdzian:

- tydzień wcześniej zapowiedziany z określonej partii materiału
- trwa do 40 minut
- może obejmować jeden dział lub mniejszą partię materiału
- sprawdzian jest obowiązkowy i w razie nieobecności nieusprawiedliwionej uczeń zalicza go w formie pisemnej na najbliższej lekcji, na której jest obecny, po sprawdzianie; w razie nieobecności usprawiedliwionej uczeń osobiście umawia się z nauczycielem co do terminu i formy zaliczenia sprawdzianu (drugi termin)
- uczniowie, którzy zaliczają sprawdzian w drugim terminie obowiązują ten sam zakres materiału co w pierwszym terminie, ale forma i pytania mogą być zmienione przez nauczyciela
- jeśli nauczyciel jest nieobecny w dniu zapowiedzianego sprawdzianu, może przeprowadzić go w najbliższym terminie bez konieczności zapowiadania; sprawdzian nie jest wtedy wliczany do maksymalnej liczby (trzech) sprawdzianów w tygodniu i (jednego) w danym dniu
- uczeń ma prawo poprawić stopień niedostateczny, dopuszczający i dostateczny ze sprawdzianu w terminie 1 tygodnia po oddaniu sprawdzianu w formie ustalonej przez nauczyciela, może to uczynić na zajęciach z KN, wyjątkowo na zajęciach obowiązkowych.

- nauczyciel jest zobowiązany oddać sprawdzian w ciągu dwóch tygodni

• test diagnostyczny (sprawdzający wiadomości i umiejętności nabyte w szkole podstawowej; piszą go wszyscy obecni; pełni funkcję diagnozującą.

• test na wstęp

- test sprawdzający wiadomości i umiejętności nabyte w szkole podstawowej,
- jest niezapowiedziany
- piszą go wszyscy obecni,
- pełni funkcję diagnozującą

- **sprawdzian diagnozujący** - ocena z próbnego egzaminu gimnazjalnego z geografii (części przyrodniczej) pełni funkcję diagnozującą

Pisemne prace uczniów nie są oddawane uczniom do domu, rodzice mają możliwość wglądu do prac na wywiadówkach i comiesięcznych Dniach Otwartej Szkoły.

3. Praca domowa

- **obowiązkowa**

- w formie pisemnej lub ustnej
- można 1 raz w ciągu semestru zgłosić brak pracy domowej
- w razie nie zgłoszenia braku pracy domowej uczeń otrzymuje stopień niedostateczny
- jeżeli uczeń wykona pracę domową ale niezgodnie z poleceniem nauczyciela nie otrzymuje stopnia lecz wskazania nauczyciela gdzie i jaki błąd popełnił, jest więc zobowiązany wykonać ją powtórnie (tym razem bez względu jak uczeń jak ją wykona może otrzymać stosowny stopień)
- każda obowiązkowa praca domowa musi być odrobiona lub uzupełniona
- brak zeszytu przy zadanej pisemnej pracy domowej równa się brakowi pracy domowej
- uczeń jest zobowiązany rozwiązywać zadania w zeszycie ćwiczeń z bieżących tematów

- **dla chętnych**

- może być w każdej formie (nawet w postaci aktywności pozalekcyjnej)
- uczeń nie musi jej odrobić
- uczeń nie może z tego typu pracy domowej otrzymać oceny niedostatecznej i dopuszczającej

4. Aktywność:

- **na lekcji**

- podczas lekcji uczeń może otrzymać " +" (plusy), które przelicza się na oceny (trzy plusy dają ocenę bardzo dobrą, dwa plusy - dobrą). Plusy mogą ale nie muszą być zamienione na ocenę.
- podczas lekcji uczeń może również otrzymać "-" (minusy), które przelicza się na ocenę (trzy minusy dają ocenę niedostateczną)

- **udział w konkursach**

- zajęcie 3 najwyższych miejsc w konkursie szkolnym - ocena celująca
- osiągnięcie wyników w szkolnym konkursie na poziomie wyższym niż przeciętny - ocena bardzo dobra
- osiągnięcie sukcesu w pozaszkolnym konkursie - ocena celująca
- awans do etapu rejonowego WKG - ocena celująca
- finalista lub laureat WKG otrzymuje celującą roczną ocenę z geografii

- **udział w zajęciach pozalekcyjnych**

- aktywny udział w zajęciach pozalekcyjnych, w tym na zajęciach z godzin KN, będzie nagradzany ocenami (w zależności od wkładu pracy mogą być to różne oceny, nie niższe jednak niż dobry lub plusy)
- uczeń może być nagrodzony oceną bardzo dobrą za wykonywanie pomocy naukowych (bierze się pod uwagę wkład pracy, materiałów, jakość oraz przydatność pomocy naukowej)

5. Kontrola zeszytów przedmiotowych i zeszytów ćwiczeń

- wszelkie braki należy uzupełnić
- jeżeli uczeń był nieobecny w sposób ciągły, dłużej niż 3 tygodnie i usprawiedliwił nieobecność, uzgadnia z nauczycielem czy i ile lekcji musi uzupełnić
- nauczyciel może sprawdzić zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń, zwracając uwagę na kompletność i prawidłowość zapisów, prace domowe, estetykę, daty lekcji, błędy itp.

6. Nieprzygotowania

- dopuszcza się dwie możliwości nieprzygotowania w półroczu przy dwóch godzinach tygodniowo, jedną możliwość nieprzygotowania przy jednej godzinie tygodniowo
- nauczyciel może udzielić dodatkowej możliwości nieprzygotowania w szczególnych przypadkach losowych ucznia
- uczeń, który nie zgłosił na początku lekcji nieprzygotowania a fakt ten został ujawniony otrzymuje stopień niedostateczny
- jeśli nauczyciel zaczął przeprowadzać kartkówkę lub poprosił ucznia do odpowiedzi, a uczeń wcześniej nie zgłosił nieprzygotowania - pisze kartkówkę lub odpowiada
- uczeń po dłuższej nieobecności (minimum tydzień) ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć bez konsekwencji wykorzystania „kropki”; ma jednocześnie obowiązek uzupełnić zaległości w ciągu kolejnego tygodnia,
- za nieprzygotowanie uważa się: brak pracy domowej, brak gotowości do ustnej bądź pisemnej kontroli, brak zeszytu przy zadanej pisemnej pracy domowej
- nie przyjmuje się zgłoszenia nieprzygotowania w dniu sprawdzianu lub testu za wyjątkiem tych osób, które przyszły na lekcję bezpośrednio po długotrwałej chorobie (min. 1 tydzień), te osoby i zaliczają sprawdzian zgodnie ze wcześniejszą procedurą osób zaliczających w drugim terminie
- nauczyciel nie ma obowiązku informowania uczniów czy możliwość nieprzygotowania została przez nich wykorzystana.

7. Częstotliwość oceniania

- za podstawę do wystawienia śródrocznej lub rocznej oceny przyjmuje się: przynajmniej cztery oceny cząstkowe - przy realizacji przedmiotu w wymiarze dwóch godzin tygodniowo i trzech ocen cząstkowych przy jednej godzinie tygodniowo, o ile frekwencja ucznia umożliwi to
- średnia ocen cząstkowych nie jest podstawą wystawienia śródrocznej i rocznej oceny z geografii.

8. Ocenianie testów, sprawdzianów, kartkówek

- 0 – 35% pkt. – niedostateczny
- 36 – 37% pkt. – niedostateczny +
- 38 – 51% pkt. – dopuszczający
- 52 – 54% pkt. – dopuszczający +
- 55 – 70% pkt. – dostateczny
- 71 – 72% pkt. – dostateczny +
- 73 – 88% pkt. – dobry
- 89 - 90% pkt. – dobry +
- 91 – 99% pkt. – bardzo dobry
- 100% - celujący

Ocenę celującą otrzymuje również uczeń, który wykona poprawnie dołączone zadanie dodatkowe.

9. Dostosowanie wymagań.

- przy ustalaniu oceny ucznia z opinią PPP nauczyciel bierze pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków lekcyjnych, aktywność podczas lekcji, chęć uczestniczenia w zajęciach i zadaniach dodatkowych.

- nauczyciel dostosowuje zasady oceniania, wymagania oraz metody i formy pracy do uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się lub z deficytami rozwojowymi na podstawie wyraźnych zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej dotyczących geografii.

10. Informowanie ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych) o sposobie oceniania z geografii

- o sposobie oceniania i wymaganiach z geografii nauczyciel informuje uczniów na pierwszej lekcji w danym roku szkolnym. Z PZO zapoznać się mogą zainteresowani rodzice (strona internetowa szkoły, biblioteka szkolna).
- o postępach w ciągu półrocza (roku szkolnego) uczniowie informowani są na bieżąco (oceny są jawne i na życzenie ucznia powinny być uzasadnione), a rodziców informuje się poprzez dziennik elektroniczny Librus, podczas zebrań rodzicielskich z wychowawcą klasy (rodzice otrzymują wykazy ocen częściowych). Ponadto rodzice mają możliwość uzyskania informacji bezpośrednio od nauczyciela w czasie jego dyżuru lub na comiesięcznym spotkaniu nauczycieli z rodzicami gimnazjalistów.
- klasyfikowanie śródroczne polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania i ustaleniu ocen klasyfikacyjnych (według skali). Klasyfikowanie śródroczne uczniów przeprowadza się raz w ciągu roku, w ostatnim tygodniu półrocza.
- **na co najmniej 21 dni** przed śródrocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanych dla niego niedostatecznych ocenach klasyfikacyjnych.
- nauczyciel informację o przewidywanej niedostatecznej ocenie klasyfikacyjnej z geografii przekazuje w następujący sposób:
 - a) uczniowi w postaci: ustnej, podczas lekcji, wpisu do dziennika elektronicznego/dzienniczka ucznia,
 - b) rodzicom (prawnym opiekunom) ucznia w postaci: wpisu do dziennika elektronicznego/dzienniczka ucznia, ustnej, na spotkaniu w czasie Dnia Otwartej Szkoły
- w przypadku nieobecności ucznia w dniu informowania o przewidywanej rocznej klasyfikacyjnej ocenie niedostatecznej i (lub) innej rocznej ocenie klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, źródło informacji dla rodziców stanowi wychowawca oraz w przypadku przewidywanej oceny niedostatecznej pisemna informacja adresowana do rodziców. Ponadto rodzice mają możliwość uzyskania informacji ustnej bezpośrednio od nauczyciela danych zajęć edukacyjnych w czasie Dnia Otwartej Szkoły.
- Nauczyciel danych zajęć edukacyjnych jest zobowiązany przekazać wychowawcy informację o niemożności poinformowania ucznia o przewidywanej niedostatecznej rocznej ocenie z przedmiotu w postaci wpisu notatki do dziennika elektronicznego.

11. Tryb uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen z geografii

- nauczyciel ma obowiązek poinformować ucznia i jego rodziców o przewidywanej dla niego rocznej ocenie klasyfikacyjnej na 7 dni przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej
- informacja o przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej jest przekazywana uczniowi w postaci ustnej, podczas lekcji; wpisu do dziennika elektronicznego/dzienniczka ucznia
- warunkiem uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z geografii jest złożenie przez ucznia lub rodziców (prawnych opiekunów) wniosku do dyrektora w terminie 2 dni od otrzymania informacji o przewidywanej dla niego ocenie
- we wniosku uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) określają ocenę o jaką uczeń się ubiega
- nauczyciel w terminie 2 dni pisemnie określa zakres materiału oraz konieczne

- wymagania do uzyskania oceny wskazanej przez ucznia we wniosku
- uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) winni podpisać otrzymaną od nauczyciela informację, jej kopię przechowuje się w dokumentacji do ukończenia lub opuszczenia przez ucznia szkoły
- uczeń winien opanować materiał i wykazać się jego znajomością nie później niż 3 dni przed rocznym posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej po otrzymaniu od nauczyciela zakresu materiału i koniecznych wymagań na wskazany we wniosku stopień (konkretną datę ustala nauczyciel, może to być kolejny dzień po przekazaniu uczniowi zakresu materiału oraz koniecznych wymagań)
- uczeń wykazuje się wiedzą w formie zróżnicowanego testu trwającego do 45 minut (test zawierać może: lokalizowanie za pomocą mapy obiektów, analizowanie treści mapy, rysunków, wykresów diagramów, korzystanie z różnych źródeł informacji geograficznej oraz sprawne ich wykorzystywanie i przetwarzanie w sytuacjach zadaniowych)
- prawo do ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana nie przysługuje uczniom, którzy:
 - a) w ciągu roku szkolnego przynajmniej z dwóch prac klasowych, sprawdzianów uzyskali oceny o dwa stopnie niższe od ocen, o które się ubiegają,
 - b) nie wykorzystali możliwości gwarantowanej przez PZO poprawiania oceny niedostatecznej lub dopuszczającej otrzymanej ze sprawdzianu lub pracy klasowej
 - c) nie pisali wszystkich prac klasowych lub sprawdzianów
 - d) ilość nieusprawiedliwionych godzin lekcyjnych z geografii przekroczyła 1 % ilości godzin odbytych w danym roku szkolnym
- uczeń uzyskuje wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną, o którą się ubiegał we wniosku, jeśli wykaże się odpowiednią wiedzą i umiejętnościami w formie i terminie uzgodnionym z nauczycielem
- niezależnie od omówionego trybu i warunków uzyskiwania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych uczeń może uzyskać wyższą roczną ocenę klasyfikacyjną, jeśli spełni kryteria na daną ocenę do terminu klasyfikacji rocznej
- w szczególnych przypadkach zaniechania przez ucznia obowiązków nauczyciel może ustalić roczną ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych niższą od przewidywanej

12. Ustalenia końcowe

- uczeń może nie być klasyfikowany z geografii, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania (szczegółowe ustalenia w Statucie szkoły)
- uczeń lub jego rodzice (opiekunowie prawni) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora gimnazjum, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z geografii została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny (szczegółowe ustalenia w Statucie szkoły)
- począwszy od klasy pierwszej gimnazjum uczeń, który w wyniku rocznej klasyfikacji uzyskał ocenę niedostateczną z geografii może zdawać egzamin poprawkowy (szczegółowe ustalenia w Statucie szkoły)
- na wniosek ucznia bądź jego rodziców/prawnych opiekunów nauczyciel podaje ustne uzasadnienie proponowanej oceny rocznej z przedmiotu
- nauczyciel może być opiekunem projektu edukacyjnego, ale nie musi (jeśli już ma określoną grupę realizującą projekt, następnym uczniom może odmówić pełnienia funkcji opiekuna projektu)

- procedura realizacji projektu edukacyjnego jest zgodna ze Szkolnym Regulaminem Realizacji Zespołowego Projektu Edukacyjnego
- W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno–pedagogicznej lub innej upoważnionej poradni specjalistycznej, nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne i formę pracy zgodnie z zaleceniami PPP
- wszystkie inne okoliczności nie ujęte w PZO są regulowane przez Statut szkoły.